

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Лідерство та управління конфліктами

Шифр та назва спеціальності
073 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного
бізнесу

Освітня програма
Міжнародний бізнес

Кафедра
Менеджменту (204)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр
1

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники

Яценко Ольга Миколаївна

Olha.Yatsenko@khpi.edu.ua

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

Авторка понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій.
Курси: "Основи менеджменту", "Самоменеджмент", "Лідерство та управління конфліктами"

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/yatsenko-2/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/yatsenko-2/>

Загальна інформація

Анотація

Курс спрямований на опануванні підходів до розуміння психологічних основ лідерства, конфліктології, практичних навичок лідерської поведінки професійної діяльності, прийняття адекватних управлінських рішень

Мета та цілі дисципліни

Формування системи знань про природу конфліктів, набуття практичних навичок у їх вирішенні, вироблення вмінь прогнозувати і контролювати конфліктну ситуацію, формування загальних компетентностей щодо використання інструментів лідерства у професійній діяльності, здатності працювати у команді, а також оволодіння практичними інструментами організації ефективної команди та розподілу ролей.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Результати навчання

- ПР02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПР04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПР07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПР09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПР10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПР11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- ПР12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни Самоменеджмент.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. на практичних заняттях використовуються ігрові технології, дискусії, індивідуальна та командна робота, написання есе. Навчальні матеріали доступні студентам через Google-клас

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ. Лідерство в сучасній управлінській парадигмі

Сутність і виникнення лідерства.

Тема 2. 3 Стилі лідерства

Стилі лідерства, теорії лідерства, класифікація стилів керівництва, жіноче та чоловіче лідерство

Тема 4 Якості лідера

Основні теорії лідерських якостей. Формування лідерських якостей

Тема 5. Харизматичне лідерство

Основні концепції харизматичного лідера. Етика і харизма

Тема 6,7 Емоційне лідерство

Сутність емоцій. Резонансне, дисонансне лідерство

Тема 8, 9 Комунікативне лідерство

Особливості комунікацій лідерів. Бар'єри комунікацій. Маніпуляції

Тема 10,11 Робота лідера з командою

Стадії розвитку команди. Роль лідера в команді

Тема 12 Лідер і корпоративна культура

Вплив лідера на корпоративну культуру. Соціальна відповідальність

Тема 13 Лідерство у кризових ситуаціях

Роль лідера під час кризи. Інструменти впливу на команду під час кризових ситуацій

Теми практичних занять

Тема 1. Визначення особистого типу за тестом Белбіна ...

Тема 2. Визначення особистих цінностей

Тема 3. Презентація відвідуваного заходу з розбудови кар'єри

Тема 4. Складання особистого кар'єрного плану

Тема 5. Розв'язання ситуаційних задач з пріоритетизації справ та делегування

Тема 6. Атестація робочих місць

Тема 7. Ділова гра «Нарада»

Тема 8. Ділова гра «Переговори»

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Написання критичного есе "Нові стандарти лідерства", Професійне спілкування менеджерів різних сфер бізнесу. Перегляд фільму "Засновник" і підготовка до обговорення. Виконання підсумкової роботи з дисципліни: проходження тестів, оцінка своїх сильних і слабких сторін, складання плану розвитку лідерських якостей, хронометраж часу. Поточні і підсумкові онлайн-тести.

Література та навчальні матеріали

1. Сергеева Л. М., Кондратьева В. П., Хромей М. Я. Лідерство, – Івано Франківськ. «Лілея НВ». 2015. 296 с.
2. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко, - Харків, 2017. 100 с
3. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. 664 с
4. Васянович Г. П. Основи психології, навчальний посібник. – К.: Педагогічна думка, 2012. 114 с
5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 456 с
6. Anderson, V., Caldwell, C., and Barfuss, B. (2019). Love: The Heart of Leadership, The Moral Obligation of Leaders. *Graziadio Business Review*, 22(2).
7. Caldwell, C., Atwijuka, S., & Okpala, C. O. (2018). "Compassionate Leadership in an Arms-Length World." *Journal of Business and Management*

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді оцінки за підсумкове завдання і підсумковий тест (20%) , заліку (30%) та поточного оцінювання (50%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

Гарант ОП
Тарас ДАНЬКО